

Predikan i Kindaholms församling 2016 av Tobias Bäckström

Midsommardagen

”Skapelsen”

Job 12:7-13

Apg 17:22-31

Matt 6:25-30

Ps: 200:1-4, 202, 168, 200:5-8

Paulus har kommit fram till Aten på sina missionsresor. Aten var den tidens lärdomssäte, metropolen för filosofi, kultur och religion. Här fanns en mängd tempel och gudabilder. När Paulus går omkring i staden så ser han även ett altare med texten: ”Åt en okänd gud”. Det är som om Atenarna vill vara på den säkra sidan. Det kunde ju hända att det fanns någon gud som de inte kände till och då gällde det att försäkra sig med ett altare även åt denne. Till slut kommer Paulus till areopagen, ett slags debattforum för diskussionsglada filosofer. Där blir han inbjuden att tala och han tar i sitt tal fasta på altaret åt den okände Guden, och presenterar honom för atenarna. Den Gud som de alltså tillbett utan att veta vem det är.

Han berättar om Gud som alltings skapare och han citerar även atenarnas egna skalder och filosofer och tillämnar det på Gud. ”Vi har vårt ursprung i honom” säger en diktare, syftande på Zeus men Paulus låter det syfta på Gud. Istället för att fördöma de hedniska filosoferna så gör han dem till samtalspartner! Vi är alla skapade att söka Gud, säger aposteln. Och han ser skärvor av sanningen i atenarnas religiösa sökande. Så tar han dessa och fogar in dem i bilden av den Gud som avslöjat sig genom Jesus Kristus. Filosoferna får stå i evangeliets tjänst! De säger mer än vad de själva är förstår.

Man kan alltså komma långt i sitt andliga sökande utan att öppna en bibel eller höra en predikan. Gud är ju den som skapat världen och oss själva. ”Det är i honom som vi lever och rör oss och är till” som Paulus sa i sitt tal. Därför kan vi veta mycket om Gud bara genom att vara människa, vi är ju skapade till hans avbild.

Paulus håller skickligt samman Guds *transcendens* och *immanens*. Transcendensen handlar om Gud som skaparen, den som står utanför skapelsen. Han som är Herre över himmel och jord, den oåtkomlige. Detta är något som österns religioner har tappat bort, buddhism och hinduism. Man glömmer att Gud är den Högste, den totalt annorlunde. Och så flyttar Gud in i skapelse så att man till slut sätter likhetstecken mellan Gud och skapelsen. Man hamnar i *panteism*, Gud och världen är samma sak.

Men Paulus talar också om Guds *immanens*. Skaparen är visserligen inte *ett* med sin skapelse, men finns ändå *närvarande* i sin skapelse. Han är inte ”långt borta från någon enda av oss” som Paulus säger. Det fantastiska är ju att Gud är en av oss, han som är Herre över himmel och jord bryr sig om var och en av oss.

Det är detta som islam har tappat bort. Allah är så allsmäktig och så högt över varje människa att han förblir den oåtkomlige. Han tar aldrig steget ner till sin skapelse.

För att inte hamna i något av dessa två diken när det gäller synen på Gud är det alltså viktigt att hålla fast *både* vid Guds transcendens och hans immanens. Båda synsättet måste balansera varandra. Gud är den som står över allting, men samtidigt är det också i honom som ”vi lever, rör oss och är till”.

Det finns ju många människor på vår jord som aldrig har hört en predikan eller läst en bibel. Men även de har alltså chans att lära känna Gud.

Skapelsen är ett pågående nu, som ställer oss inför frågor vi inte kommer undan: Varför finns något och inte ingenting? Varifrån kommer människan själv, vad har gjort *oss* till denna meningssökande varelse. Om vi bara är resultat av en lång utvecklingskedja som drivits fram genom kampen i tillvaron, då blir det svårt att förklara varför vi drivs av att söka mening i tillvaron. Om det inte *finns* någon mening, är en varelse som har ett desperat behov av mening, bara ömkansvärd. En sådan varelse skulle snarare ha ett sämre överlevandsvärde än sina konkurrenter som är nöjd med sakernas tillstånd: att allt handlar om att äta, sova och sen dö.

Men jag tror att de flesta av oss instinktivt inser att det måste finnas något mer. Man kan plocka bort Gud från samhället, från hem och skola, från sitt eget inre. Men det som finns kvar när man jagat bort Gud ur sitt liv är ett tomt altare. Gud har man slutat tillbe, men altaret finns kvar. Ett altare åt en okänd Gud.

Och ingenting annat kan fylla den tomheten, även om många försöker. Som Augustinus skriver i sin självbiografi ”Bekännelser”: ”Du har skapat oss till dig, och mitt hjärta är oroligt tills det funnit vila i dig.”

Gud är alla människors Gud. Han finns nära var och en och han visar sig i skapelsen och han i vårt eget inre, våra hjärtan och samvetet vittnar om honom.

Men så har Gud också gett sig till känna på ett särskilt sätt. Han har talat genom profeter och apostlar, och han har slutligen kommit till oss genom Jesus Kristus. Kristus är det ansikte som växer fram när vi pusslar ihop de skärvor som vi kan finna i vårt eget sökande.

Paulus berättade om Gud för Atenarna. En del lyssnade och tog emot det som sas. Men när Paulus kom fram till uppståndelsen då var det något som hände. Tron på uppståndelsen blev den vattendelare som skiljde dem som ville veta mer och från dem som var nöjda med en okänd Gud och ville att det skulle förbli så.

Men för de som vill veta mer finns det inget hinder. Det finns ingen motsättning mellan skapelsens vittnesmål, våra hjärtans vittnesmål och Jesus själv. Allt leder oss till den ende sanne Gud.